

CONFLICTES

BIELORÚSSIA: L'esborrany de reforma constitucional contempla immunitat pel president i creació d'un òrgan de govern paral·lel

BÒSNIA I HERCEGOVINA: S'incrementa la tensió amb la llum verda del parlament serbobosnià a la retirada de la República Srpska de l'Exèrcit i dels sistemes tributari i judicial estatals

ÍNDIA (NAGALÀNDIA): L'assassinat de 13 civils per les forces de seguretat fa perillar les negociacions entre el Govern indi i la insurgència naga

MÈXIC: Mèxic continua sent per tercer any consecutiu el país amb un nombre més gran d'assassinats de periodistes

MYANMAR: S'agreuja la violència al país amb diverses matances de civils per part de les forces de seguretat

REPÚBLICA CENTREAFRICANA: La UE emet sancions contra el contractista paramilitar rus Wagner Group i suspèn la missió d'entrenament de les Forces Armades de la RCA

TUNÍSIA: El president estén per un any la suspensió del Parlament i anuncia un cronograma de transició que motiva el rebuig de la majoria de les forces polítiques tunicines

SUDAN: Augmenta la inestabilitat política i les mobilitzacions de protesta al país després del cop d'estat

UGANDA - REPÚBLICA DEMOCRÀTICA DEL CONGO: El Govern ugandès desplega l'Exèrcit a la veïna RDC després de tres atemptats suïcides al país reivindicats per les ADF

VENEÇUELA: S'incrementa la tensió entre el Govern i l'oposició per la celebració d'eleccions regionals i locals i per la retirada del Govern de les negociacions a Mèxic

---

CONSTRUCCIÓ DE PAU

ARMÈNIA – AZERBAIDJAN: Els líders dels dos països acorden avançar en la delimitació i demarcació fronterera, en reunions amb facilitació de Rússia i de la UE

COLÒMBIA: Militars admeten davant de la JEP la seva responsabilitat en casos de falsos positius

ETIÒPIA: El Govern federal atura la seva ofensiva contra les forces de Tigré després que aquestes últimes anunciessin la seva retirada; els moviments podrien contribuir a l'inici de negociacions per posar fi a la guerra iniciada el novembre del 2020

FILIPINES: S'inicia la tercera fase de desmobilització i reintegració de 40.000 combatents del MILF a Mindanao

LÍBIA: La postergació de les eleccions previstes per al 24 de desembre aguditza el clima d'incertesa sobre el futur polític del país

TXAD: Avancen positivament els preparatius del diàleg nacional, previst per al febrer del 2022

CONFLICTES

BIELORÚSSIA

L'esborrany de reforma constitucional contempla immunitat pel president i creació d'un òrgan de govern paral·lel

Els canvis recollits a l'esborrany de reforma constitucional de Bielorrússia difós a finals de desembre incloïen immunitat vitalícia pel president davant de l'acció judicial, cosa que blindaria l'actual president, Aleksandr Lukaixenko, davant de futurs processos; així com un límit de dos mandats presidencials, sense restriccions retroactives, que obriria la porta a la seva continuïtat en el poder dos mandats més. El text, elaborat en un context de continuació de la crisi sociopolítica i repressió massiva contra l'oposició política i social i sense la seva participació en el nou esborrany, contemplava també la prohibició de candidatures de persones que hagin tingut residència a un altre país, o que hagin estat privades de llibertat, entre altres circumstàncies, cosa que suposaria obstacles a la concurrència de nombroses figures opositores. L'esborrany de reforma també preveia la creació d'un nou òrgan de govern, l'anomenada Assemblea Popular Bielorrussa, composta per fins a 1.200 delegats, incloent-hi el president del país i expresidents, que actuaria en paral·lel al Parlament i que tindria competències en àmbits com a política econòmica, d'exteriors i de seguretat, nomenament de càrrecs (comissió electoral central, tribunals superiors, entre d'altres). Figures opositores van criticar l'esborrany, que consideren que no dóna marge d'elecció, i van reclamar noves eleccions presidencials com a sortida a la crisi política generada el 2020. Es preveia que la reforma constitucional sigui portada a votació en referèndum al febrer.

- Javier G. Cuesta, [Lukashenko planea blindarse con la nueva Constitución de Bielorrusia](#), 28 de desembre de 2021.
- RFE/RL, [Belarus Unveils Draft Constitutional Changes To Tighten Strongman's Grip On Power](#), 27 de desembre de 2021.
- Yuras Karmanau, [Changes to Belarusian Constitution may extend leader's rule](#), 27 de desembre de 2021.

BÒSNIA I HERCEGOVINA

S'incrementa la tensió amb la llum verda del parlament serbobosnià a la retirada de la República Srpska de l'Exèrcit i dels sistemes tributari i judicial estatals

El Parlament de la República Srpska va aprovar una resolució al desembre de retirada de l'entitat serbobosniana de les Forces Armades de la federació i dels sistemes tributari i judicial estatals. La decisió, que materialitza advertències anteriors del lideratge polític serbobosnià, inclou a més l'elaboració en un termini

de sis mesos de noves lleis que reemplaçin les estatals en aquestes matèries, obrint la porta a la creació d'institucions paral·leles. Va ser aprovada amb 48 dels 83 vots del Parlament, i l'oposició serbobosniana, crítica amb la mesura, es va absentar de la votació. Actors internacionals com l'OSCE, la UE i els EUA també van criticar la decisió, alertant que feia escalar la tensió al país. Alemanya va cridar la UE a establir sancions contra el representant serbobosnià a la presidència tripartida de Bòsnia i principal líder serbobosnià, Milorad Dodik. La retirada es produeix en un context de greu deteriorament en els darrers mesos de la situació a Bòsnia, amb crides d'alerta sobre l'increment de narratives negacionistes del genocidi i augment de les pressions del lideratge serbobosnià a les institucions estatals. En aquest sentit, el relator especial sobre promoció de la veritat, justícia i reparació i garanties de no repetició, Fabián Salvioli, després d'una visita al país al desembre, va expressar preocupació per l'increment dels discursos d'odi i de glorificació dels crims de guerra i negació del genocidi i crims d'humanitat al país i va instar les autoritats a prioritzar la protecció dels drets humans.

- Daria Sito-sucic, [Serbs vote to start quitting Bosnia's key institutions in secessionist move](#), Reuters, 11 de desembre de 2021.
- OSCE, [Statement by OSCE Chairperson-in-Office Linde and Secretary General Schmid on latest political developments in Bosnia and Herzegovina](#), 12 de desembre de 2021.
- Alt Representant, [Statement of the High Representative Christian Schmidt](#), 13 de desembre de 2021.
- DW, [Germany renews call to sanction Bosnian Serb leader Milorad Dodik](#), DW, 13 de desembre de 2021.

ÍNDIA (NAGALÀNDIA)

L'assassinat de 13 civils per les forces de seguretat fa perillar les negociacions entre el Govern indi i la insurgència naga

Les forces de seguretat índies van matar 13 civils a l'estat indi de Nagalàndia, que van assenyalar que es tractava d'integrants d'un grup armat d'oposició. Sis civils van ser tirotejats per les forces de seguretat i set més van morir tirotejats posteriorment, després que població local confrontés els soldats en conèixer-se la notícia dels primers assassinats. A més, un soldat va morir en aquests enfrontaments que es van produir quan nombroses persones es van dirigir a les instal·lacions militars on s'allotjaven els responsables de les morts. Els fets es van produir al districte Mon, fronterer amb Myanmar. L'assassinat dels civils, treballadors d'una mina que tornaven a la seva població després de la

CONFLICTES

feina, va donar lloc a protestes per part de la població local i de les organitzacions de drets humans, que van denunciar la legislació antiterrorista en vigor als estats del Nord-est de l'Índia (coneguda com a AFSPA) i que permet un elevat grau d'impunitat en les accions de les forces de seguretat. Es va tractar d'una de les escalades de violència més grans a Nagalàndia dels últims anys, ja que gairebé ja no es registraven enfrontaments a causa dels diferents acords d'alto el foc entre la insurgència i el Govern i les negociacions de pau en marxa. Tot i això, aquests esdeveniments van suposar una amenaça per a la continuïtat del diàleg, i els diferents grups armats nagues van anunciar la suspensió de les converses amb el Govern. Organitzacions de la societat civil van convocar manifestacions per protestar per l'acció de les forces de seguretat, exigir justícia a les víctimes i demanar la revocació de la legislació antiterrorista.

- BBC, [India Nagaland: Security forces kill 13 civilians amid ambush blunder](#), 5 de desembre de 2021
- Subir Bhaumik, [Nagaland: Indian state tense after killing of 14 civilians](#), BBC, 6 de desembre de 2021
- Nagaland Post, [More organizations condemn December 4 Oting massacre](#), 8 de desembre de 2021

MÈXIC

Mèxic continua sent per tercer any consecutiu el país amb un nombre més gran d'assassinats de periodistes

Un informe de Reporters Sense Fronteres presentat a mitjans de desembre va assenyalar que Mèxic continuava sent, per tercer any consecutiu, el país més perillós i letal per a l'exercici del periodisme. El 2021 van ser assassinats set periodistes, i 47 en els darrers cinc anys. També al desembre, la Campanya Emblema de Premsa va fer públic el seu informe anual, en què també va assenyalar que Mèxic va ser el país del món amb més periodistes assassinats el 2021 (12), amb un acumulat en els últims cinc anys de 66 assassinats. Segons tots dos informes, Afganistan era el segon país del món on es registren més assassinats de periodistes. D'altra banda, poc abans de la publicació dels dos informes, el mateix Govern va assenyalar que des de l'inici de l'actual administració d'Andrés Manuel López Obrador el desembre del 2018 havien estat assassinats 94 persones defensores del medi ambient i els drets humans i 47 periodistes. Cal remarcar que, segons el mateix Executiu, la responsabilitat pels assassinats de periodistes requeia en funcionaris públics en un 43% dels casos i en grups de crim organitzat en un 33% dels casos. Aquestes xifres són concordants amb les ofertes

durant l'any per Global Witness, organització segons la qual Mèxic va ser el segon país del món amb un nombre més gran de persones defensores de la terra i el medi ambient (30) assassinades el 2020. D'altra banda, diverses organitzacions locals van alertar sobre els alts nivells de violència política que seguien existint al país. En aquest sentit, va transcendir que s'havien registrat 102 assassinats relacionats amb els comicis legislatius, regionals i locals celebrats el 5 de juny, incloent-hi el de 36 persones candidates.

- Infobae, [En 2021 han sido asesinados 7 periodistas en México: RSF](#), 17 de desembre de 2021
- El Tiempo Latino, [México es el país con más periodistas asesinados del mundo](#), 7 de desembre de 2021
- El Sol de México, [México, letal para los defensores del medio ambiente](#), 16 de novembre de 2021

MYANMAR

S'agreuja la violència al país amb diverses matances de civils per part de les forces de seguretat

Es va agreujar la violència a Myanmar. Entre els episodis més greus cal destacar una massacre a l'estat Kayah. Els cossos de 35 civils van ser trobats el 25 de novembre a la localitat de Moso, víctimes d'una matança perpetrada per les forces de seguretat de Myanmar. Entre les víctimes hi havia un menor i dos treballadors humanitaris de l'organització Save the Children. Les víctimes haurien estat obligades a abandonar els seus vehicles, assassinades i posteriorment cremades. La matança es va produir en una zona que havia estat escenari d'enfrontaments entre les forces de seguretat de Myanmar i el grup armat Karenni Nationalities Defence Force (KNDF) i alguns indicis apuntaven que gran part de les víctimes eren civils que estarien fugint dels enfrontaments armats. En els enfrontaments haurien mort també quatre integrants de la Karenni Border Guard Force. L'organització Karenni Civil Society Network havia denunciat els dies previs que almenys 150.000 persones havien hagut de desplaçar-se de manera forçada a les zones karenni dels estats Kayah i Shan com a conseqüència del conflicte. Nacions Unides i altres organitzacions humanitàries es van fer ressò de la massacre i van exigir una investigació sobre els fets. Les últimes setmanes es van produir també altres matances a diferents zones del país, en les quals també va resultar morta població civil com a conseqüència de les operacions de contrainsurgència de les forces de seguretat. En algunes ocasions es van produir atacs aeris des d'helicòpters, com els que van tenir lloc al desembre a la regió Magwe on van morir nou civils i a la regió Sagaing, en què van morir deu civils.

CONFLICTES

- Esther J, [At least 35 charred bodies found in Karenni State village on Christmas](#), Myanmar Now, 25 de desembre de 2021
- Tin Htet Paing, [Save the Children says two staffers were among those killed in Christmas massacre](#), Myanmar Now, 28 de desembre de 2021
- The Irrawaddy, [Myanmar Junta's Worst Massacres of 2021](#), 30 de desembre de 2021

REPÚBLICA CENTREAFRICANA

La UE emet sancions contra el contractista paramilitar rus Wagner Group i suspèn la missió d'entrenament de les Forces Armades de la RCA

El 13 de desembre, la UE va emetre sancions contra el grup paramilitar Wagner així com contra individuals i entitats connectades amb el grup, per abusos greus dels drets humans i activitats desestabilitzadores a RCA, i el 15 de desembre va anunciar la suspensió del programa d'entrenament militar de la UE, citant temors que les tropes participants al programa puguin lluitar al costat dels contractistes russos i cometre greus violacions dels drets humans. Les persones incloses a la llista de sancions de la UE estan involucrades en greus abusos contra els drets humans, incloses tortures i execucions i assassinats extrajudicials, sumaris o arbitraris, o en activitats desestabilitzadores en alguns dels països on operen, inclosos Líbia, Síria, Ucraïna (Donbas) i la RCA. El grup també està estenent la seva influència en altres llocs, especialment a la regió del Sahel. Per aquestes raons, la UE ha considerat que el grup constitueix una amenaça per a les persones dels països on és present, la regió en general i per a la UE.

- Consell de la UE, [EU imposes restrictive measures against the Wagner Group](#), 13 de desembre de 2021
- France 24, [EU imposes sanctions on Russian mercenary group Wagner over human rights abuses](#), 13 de desembre de 2021
- TRT World, [EU: CAR military training suspended over Russian mercenaries](#), 15 de desembre de 2021

SUDAN

Augmenta la inestabilitat política i les mobilitzacions de protesta al país després del cop d'Estat

A partir del 25 d'octubre, moment en el qual el país va registrar el segon cop d'Estat de l'any –el primer, frustrat, es va produir al setembre– la inestabilitat política, la repressió i el malestar social han augmentat considerablement a Sudan. El cop militar, produït a causa de les creixents discrepàncies entre els

components civils i militars del Govern transicional, va suposar la detenció del primer ministre així com d'altres polítics, el decret de l'estat d'emergència, la dissolució del Consell Sobirà, el Consell de Ministres, el Consell Legislatiu de Transició, la destitució dels governadors dels estats i la restauració d'un Consell Militar de Transició, entre altres mesures, el que va generar massives mobilitzacions socials, així com dures crítiques de la comunitat internacional, que va pressionar per a la volta a l'ordre constitucional. L'11 de novembre, el president del Consell Sobirà Abdel Fattah Al-Burhan va anunciar la formació d'un Consell Sobirà reconstituït en el qual ocuparia la Presidència i el tinent general Mohamed Hamdan Dagalo la Vicepresidència, i on es mantenien els mateixos representants dels militars que hi havia en el Consell dissolt, mentre els membres civils van ser reemplaçats. Finalment, després de l'augment de les pressions internes i externes, el 21 de novembre es va anunciar un acord polític que va restablir a l'enderrocat primer ministre civil Abdalla Hamdok en el seu lloc, encara que va consolidar el control militar sobre la transició. No obstant això, diversos partits polítics sudanesos, organitzacions armades i la societat civil, van condemnar l'intent de legitimar el cop i 12 ministres del partit opositor FFC van dimitir, així com es va posar en marxa una campanya de desobediència civil i manifestacions massives al país. Les manifestacions al país van ser durament reprimides per les forces de seguretat sudaneses, deixant un balanç d'almenys 57 manifestants assassinats i centenars de persones detingudes. En finalitzar l'any van augmentar els rumors al país d'una possible dimissió de Hamdok –que es va produir el 3 de gener–, la qual cosa deixaria als militars amb el control efectiu de la transició.

- AP News, [Sudanese general tightens grip on power, 2 weeks after coup](#), 11 de novembre de 2021
- The Washington Post, [Sudan's military reinstated the civilian prime minister. But post-coup turmoil could deepen](#), 21 de novembre de 2021
- AFP, [Sudan Forces Seal Khartoum Ahead of New Anti-Coup Rally](#), 30 de desembre de 2021

TUNÍSIA

El president estén per un any la suspensió del Parlament i anuncia un cronograma de transició que motiva el rebuig de la majoria de les forces polítiques tunicines

Sis mesos després d'haver suspès el Parlament i dissolt el govern, el president tunisià, Kais Saïed, va anunciar el 13 de desembre una extensió de l'estat d'excepció i que el legislatiu romandria clausurat durant un any més, fins a la celebració de noves eleccions el 17 de desembre de 2022. El mandatari també va anunciar un cronograma de transició que contempla una consulta

CONFLICTES

pública –en format electrònic– sobre reformes polítiques i constitucionals (entre l'1 de gener i el 20 de març), un procés de revisió i síntesi per part de un comitè de les propostes de reforma a la Constitució del 2014 i un referèndum sobre les reformes constitucionals, previst pel 25 de juliol. Saïed també va puntualitzar que les eleccions legislatives de finals del 2022 s'organitzarien sota una nova llei electoral i va anunciar canvis en el codi penal que pretenen castigar les persones involucrades en crims contra l'Estat tunisià. L'anunci va ser àmpliament criticat per nombroses forces polítiques i actors socials tunisians, que ho van denunciar com un nou cop del president i com a part de la seva deriva autocràtica. El partit islamista Ennahda va subratllar que les mesures eren inconstitucionals i il·legals, mentre que el poderós sindicat UGTT –que havia exigint a Saïed un cronograma de transició i la fi de les mesures excepcionals– també va manifestar crítiques. Alguns analistes tunisians van considerar que l'anunci de Saïed era consistent amb les promeses de reconduir el procés polític durant el seu mandat. Altres observadors van destacar que el cronograma atorga al president un any de poder absolut i control total del procés de reforma del marc polític legal tunisià. Després de l'anunci de Saïed, en el marc de l'11è aniversari de les protestes que van desencadenar la Primavera Àrab, hi va haver manifestacions a favor i en contra del mandatari.

5

- AFP, [Hundreds protests in Tunisia on anniversary of revolution](#), *France24*, 17 de desembre de 2021
- Anthony Dworkin, [Tunisia's lengthy road map back to democracy](#), European Council on Foreign Relations, 11 de gener de 2022
- Hanen Jebli, [Tunisian president to change constitution, organize early legislative elections](#), *Al-Monitor*, 22 de desembre de 2021

UGANDA - REPÚBLICA DEMOCRÀTICA DEL CONGO

El Govern ugandès desplega l'Exèrcit a la veïna RDC després de tres atemptats suïcides al país reivindicats per les ADF

El 16 de novembre es van registrar tres explosions a la capital d'Uganda, Kampala, que van ser reivindicades per la considerada filial de l'Estat Islàmic a Àfrica Central, les Forces Democràtiques Aliades (ADF) –un grup armat d'origen ugandès que opera a l'est de la República Democràtica del Congo (RDC) des de principis de la dècada dels noranta. Les explosions, produïdes per tres atacants suïcides, es van registrar prop del Parlament nacional ugandès i de la seu central de la Policia ugandesa, deixant un balanç de set persones mortes i 40 ferides. L'endemà passat, les autoritats ugandeses

van atribuir els atacs a les ADF, reaccionant, primer, realitzant arrestos massius de possibles sospitosos a l'interior del país, i posteriorment, anunciant nous plans per a tornar a desplegar a l'Exèrcit ugandès (UPDF) a la veïna RDC. El 30 de novembre el UPDF va informar dels primers atacs aeris contra posicions de les ADF en sòl congolès, en una operació suposadament acordada amb les forces congoleeses. A principis de desembre les tropes ugandeses van entrar en territori de la RDC després d'un acord amb el Govern congolès presidit per Félix Tshisekedi per a combatre a la insurrecció. El Govern congolès havia declarat l'estat de setge a les regions de l'est del país a l'abril, i va defensar que la presència de les tropes ugandeses seria estrictament limitada en el temps. Durant tot el mes de desembre els Exèrcits d'Uganda i RDC van atacar posicions de les ADF a les regions de Kivu Nord i Ituri, informant del desmantellament de diferents campaments de la insurrecció. En resposta, les ADF van intensificar les seves operacions militars, entre les quals va destacar un atac suïcida produït el 25 de desembre en un restaurant a la ciutat de Beni, província de Kivu Nord, que va deixar un balanç d'almenys vuit persones mortes en el que es va convertir en el primer atac suïcida registrat al país.

- The East African, [Ugandan capital under tight security after deadly bombings](#), 17 de novembre de 2021
- France 24, [DR Congo 'authorises' Ugandan troops to hunt rebel group on its soil](#), 29 de novembre de 2021
- The East African, [Death toll in DRC Christmas bombing rises to eight](#), 27 de desembre de 2021

VENEÇUELA

S'incrementa la tensió entre el Govern i l'oposició per la celebració d'eleccions regionals i locals i per la retirada del Govern de les negociacions a Mèxic

La tensió entre el Govern i l'oposició es va incrementar el mes de novembre arran de la celebració de les eleccions regionals i locals el 21 de novembre, que van tenir una participació del 41,8% del cens. El Consell Nacional Electoral va assenyalar que la coalició oficialista Gran Pol Patriòtic Simón Bolívar va guanyar en 19 dels 23 estats i va obtenir 205 de les 322 alcaldies en lliça. A l'estat d'Apure el candidat opositor no va reconèixer els resultats, mentre que a l'estat de Barinas la Cort Suprema va ordenar la repetició dels comicis el gener de 2022 quan el candidat opositor encapçalava l'escrutini, cosa que va provocar les protestes de l'oposició. Els EUA van advertir que no havien estat eleccions lliures ni creïbles, denunciant arrestos arbitraris, assetjament a organitzacions de la societat civil, vets a candidatures i

CONFLICTES

manipulació del registre de votants. L'informe preliminar de la UE va reconèixer que hi havia hagut millores respecte de processos electorals anteriors, però alhora va denunciar irregularitats, manca d'independència judicial i l'ús de recursos públics per a la campanya, mentre que les Nacions Unides van instar a investigar episodis aïllats de violència durant la jornada electoral. D'altra banda, les relacions entre Govern i oposició també es van veure afectades per l'anunci del Tribunal Penal Internacional a principis de novembre d'iniciar una investigació formal per presumptes crims contra la humanitat comesos des del 2017 –incloent-hi la repressió de les protestes van produir entre abril i juliol del 2017. Finalment, la tensió entre Govern i l'oposició es va incrementar per la retirada de la delegació governamental de les negociacions que s'estaven duent a terme a Mèxic sota la facilitació de Noruega. Aquesta retirada es va produir després de l'extradició als EUA

d'Alex Saab, un empresari a qui algunes veus assenyalen com a figura clau per eludir les sancions econòmiques dels EUA i per proveir Veneçuela amb productes de primera necessitat en períodes d'escassetat.

- [BBC, Venezuela: la Corte Penal Internacional abre una investigación formal sobre posibles crímenes contra la humanidad en el país](#), 3 de novembre de 2021
- [DW, Observadores de la UE reportan irregularidades en elecciones de Venezuela](#), 23 de novembre de 2021
- [El País, EE UU asegura que el régimen de Maduro manipuló las elecciones a su favor](#), 22 de novembre de 2021
- [La Vanguardia, La extradición de Saab a EE.UU. detiene el diálogo en Venezuela](#), 18 d'octubre de 2021

CONSTRUCCIÓ DE PAU

ARMÈNIA – AZERBAIDJAN

Els líders dels dos països acorden avançar en la delimitació i demarcació fronterera, en reunions amb facilitació de Rússia i de la UE

El president azerbaidjanès, Ilham Aliyev, i el primer ministre armeni, Nikol Pashinyan, van acordar avançar en els àmbits de delimitació i demarcació de la frontera, així com en connexions de transport i econòmiques. En una reunió mantinguda a Sotxi (Rússia) el 26 de novembre, amb mediació del president rus, Vladimir Putin, van pactar treballar per a la creació d'una comissió bilateral de delimitació fronterera amb suport rus, així com fer passos per incrementar l'estabilitat i seguretat en la frontera, si bé no van transcendir mesures més concretes. Des de començament d'any, les parts no havien aconseguit avançar en aquest àmbit, mentre el context en el terreny continuà sent de fragilitat, amb incidents en àrees de la frontera, incloent al novembre i desembre, amb diverses víctimes mortals i ferits. D'altra banda, els líders azerbaidjanès i armeni van mantenir una reunió amb el president del Consell de la UE, Charles Michel, a Brussel·les, el 14 de desembre. En el comunicat posterior, Michel va destacar l'acord entre les parts per procedir amb el restabliment de les connexions ferroviàries i mesures de controls de frontera i duanes sobre la base del principi de reciprocitat. Així mateix, la UE va posar a la seva disposició l'opció d'una missió experta de suport a l'àmbit de delimitació fronterera.

- Reuters, [Putin gets Armenian and Azeri leaders to agree to work on defining border](#), 26 de novembre de 2021
- RFE/RL, [Armenia, Azerbaijan Pledge Progress After Putin Hosts Talks On Borders, Transit, Trade](#), 26 de novembre de 2021
- European Council, [Statement of President Charles Michel following the trilateral meeting with President Ilham Aliyev and Prime Minister Nikol Pashinyan](#), 14 de desembre de 2021

COLÒMBIA

Militars admeten davant de la JEP la seva responsabilitat en casos de falsos positius

21 militars van admetre davant la Jurisdicció Especial per a la Pau (JEP) les seves responsabilitats en els assassinats coneguts com a "falsos positius", en què civils morts a mans de les forces de seguretat van ser acusats de formar part de les guerrilles. Es va tractar d'un reconeixement en el marc del macro cas que investiga aquests assassinats. A més dels militars, un civil també va admetre les seves responsabilitats, en total 22 de les 26 persones imputades. El militar de més rang que va reconèixer la seva participació en

el cas dels falsos positius va ser el general Paulino Coronado. S'investigava l'assassinat i la desaparició forçada de 120 persones a El Catatumbo i 127 a la Costa Carib, que en el seu moment van ser presentades com a morts a conseqüència dels enfrontaments entre les forces de seguretat i els grups armats irregulars. La JEP havia assenyalat prèviament que en el marc del conflicte almenys 6.400 civils presentats com a "baixes en combat" van morir entre el 2002 i el 2008, durant el mandat del president Álvaro Uribe, com a conseqüència de l'acció de les forces militars. Aquests assassinats van sortir a la llum pública per les denúncies dels familiars de les víctimes i el treball d'incidència d'organitzacions de la societat civil, com ara les Mares de Soacha. Altres militars d'alt rang com els coronels Publio Hernán Mejía i Juan Carlos Figueroa van negar les seves responsabilitats en els fets, per la qual cosa podrien enfrontar penes de presó de fins a 20 anys en el cas de ser condemnats i van ser traslladats a la Unitat de Recerca i Acusació de la JEP. Els que sí que van reconèixer les seves responsabilitats participaran en un procés restauratiu que inclourà una audiència de reconeixement de veritat i de responsabilitat.

- El Tiempo, [La historia de los uniformados que aceptaron cargos por 'falsos positivos'](#), 11 de desembre 2021
- Ainara Lertxundi, [Militares colombianos asumen ante la JEP ejecuciones extrajudiciales de civiles](#), NAIZ, 10 de desembre de 2021
- JEP, [Caso 03, Asesinatos y desapariciones forzadas presentados como bajas en combate por agentes del Estado](#), en línia (consultat el 4 de gener de 2022)

ETIÒPIA

El Govern federal atura la seva ofensiva contra les forces de Tigré després que aquestes últimes anunciessin la seva retirada; els moviments podrien contribuir a l'inici de negociacions per posar fi a la guerra iniciada el novembre del 2020

Arran de l'ofensiva a Tigré iniciada el novembre del 2020 es van desencadenar durs enfrontaments entre el Govern federal d'Etiòpia recolzat pels seus aliats i el Front d'Alliberament del Poble de Tigré (TPLF per les sigles en anglès) i una escalada del conflicte que ha provocat milers de víctimes mortals, el desplaçament forçat de centenars de milers de persones i greus vulneracions dels drets humans que podrien ser considerats crims de guerra i contra la humanitat per tots els actors implicats al conflicte. Tot i això, al desembre es va produir una evolució positiva dels esdeveniments que podrien contribuir a l'inici de negociacions de pau. El Govern federal va aturar la seva

CONSTRUCCIÓ DE PAU

ofensiva contra les forces de Tigré després que aquestes últimes anunciessin la seva retirada. El 20 de desembre, les forces de Tigré van anunciar la retirada completa de les regions veïnes d'Afar i Amhara, replegant-se cap al seu feu a Tigré i van demanar un alto el foc. El 24 de desembre, el Govern federal va dir que les Forces de Defensa Nacional s'aturarien a les posicions actuals i s'abstindrien d'avançar més cap a Tigré. El secretari general de l'ONU, António Guterres, va instar el mateix dia les parts a aprofitar aquesta oportunitat per cessar les hostilitats i garantir la provisió de l'assistència humanitària. A principis de mes, el Govern federal va obtenir importants avenços territorials i va recuperar tot Amhara. Les ONG HRW i Amnistia Internacional van acusar conjuntament el 16 de desembre les forces progovernamentals de detencions massives, assassinats i expulsions forçades de persones de l'ètnia tigré. El Consell de Drets Humans de l'ONU va votar l'endemà per establir una investigació independent sobre els presumptes abusos comesos per totes les parts al conflicte del nord d'Etiòpia des del novembre del 2020.

- Al Jazeera, [Ethiopia gov't outlines terms for possible Tigray ceasefire talks](#), 11 de novembre de 2021
- Al Jazeera, [Tigrayan forces announce retreat to Ethiopia's Tigray region](#), 20 de desembre de 2021
- Consell de Drets Humans de l'ONU, [Human Rights Council decides to establish an International Commission of Human Rights Experts to investigate allegations of violations in Ethiopia](#), 17 de desembre de 2021
- VOA, [Analysts: Ethiopian Forces' Halt at Tigray Opens Window for Ceasefire](#), 24 de desembre de 2021
- UN News, ['Grasp this opportunity', Guterres says, following announcements by Ethiopia and Tigray forces](#), 24 de desembre de 2021

FILIPINES

S'inicia amb retard la tercera fase de desmobilització i reintegració de 40.000 combatents del MILF a Mindanao

L'International Decommissioning Body (IDB), organisme encarregat de la supervisió de la desmobilització i reintegració de les 40.000 persones combatents del MILF que reconeix l'acord de pau del 2014, va anunciar que el gener del 2022 es completarà la tercera fase d'aquest procés, amb 14.000 combatents, i que més endavant s'iniciarà la quarta i última fase, amb 14.000 combatents més. L'IDB va certificar que s'havien completat satisfactòriament les dues primeres fases de la desmobilització (concloes el juny del 2015 i el març del 2020 respectivament), amb un total de 12.145 combatents i va valorar positivament l'establiment del

Fons Fiduciari de Normalització de Bangsamoro, que serà gestionat pel Banc Mundial i centralitzarà les aportacions de la cooperació internacional destinades a implementar l'acord de pau. L'objectiu principal d'aquest fons serà la reconstrucció i el desenvolupament de determinades comunitats i la transformació de sis campaments del MILF reconeguts en l'acord de pau en zones econòmiques productives en què es pugui materialitzar la reintegració de desenes de milers de combatents. Quant a les crítiques que va provocar l'important retard amb què es va iniciar la tercera fase de desarmament, desmobilització i reintegració de combatents del MILF, l'IDB va responsabilitzar principalment les restriccions vinculades a la gestió de la pandèmia de la COVID-19. Per la seva banda, el MILF va lamentar que fins ara només entre 300 i 400 excombatents del MILF s'hagin integrat a l'Equip Conjunt de Pau i Seguretat, un cos que segons l'acord de pau ha de garantir el manteniment de la pau a la regió i hauria d'estar conformat per 3.000 excombatents, 1.600 policies i 1.400 soldats.

- Philippines News Agency, [Gov't, MILF start 3rd phase of decommissioning](#), 8 de novembre de 2021
- OPAPP, [More than five thousand MILF combatants successfully decommissioned this year](#), 28 de desembre de 2021
- MindaNews, [Iqbal: Only 400 out of supposed 6,000-strong Bangsamoro joint peace security team trained](#), 7 de novembre de 2021

LÍBIA

La postergació de les eleccions previstes per al 24 de desembre aguditza el clima d'incertesa sobre el futur polític del país

Dos dies abans dels comicis previstos per al 24 de desembre, les autoritats líbies van confirmar la postergació de les eleccions, en un context de creixent incertesa política i tensió al país. L'organisme encarregat d'organitzar la votació, High National Elections Commission (HNEC), no va aconseguir publicar la llista final de candidats, enmig de disputes intenses sobre l'elelegibilitat dels aspirants a la presidència i sobre la norma electoral que ha de regular les eleccions presidencials i legislatives. Tres de les candidatures més polèmiques i qüestionades eren les de l'exgeneral Khalifa Haftar, home fort a l'est del país; la de Saïf al-Islam Gaddafi, un dels fills de Muammar Gaddafi; i Abdul Hamid Mohammad Dbeibbah, que al novembre va renunciar al seu càrrec de primer ministre del govern d'unitat nacional per presentar-se a la presidència – malgrat haver promès no postular-se. La HNEC va recomanar a la Cambra de Representants ajornar un mes la votació. En acabar l'any, però, el legislatiu suspenia

CONSTRUCCIÓ DE PAU

les sessions sense arribar a acord sobre com resoldre la crisi oberta per la postergació de les eleccions, ni sobre la nova data dels comicis. Un altre dels temes de controvèrsia entre les diferents forces líbies era el mandat del govern d'unitat, que caducava el 24 de desembre, coincidint amb les eleccions. En aquest context, la designada assessora especial de l'ONU per a Líbia, Stephanie Williams –nomenada per aquest càrrec després de la renúncia de l'enviat especial de l'ONU Ján Kubiš al novembre, després de nou mesos de qüestionat mandat– multiplicava els contactes amb els diferents actors libis en busca de consensos per delinear un full de ruta que permeti reconduir la situació, en el marc del procés de pau liderat per les Nacions Unides. La suspensió de les eleccions es va produir en un context de tensió intensificat pel desplegament de vehicles i homes armats de diferents forces a Trípoli.

- Patrick Wintour, [Fears of Libya violence as UN races to manage election postponement](#), The Guardian, 21 de desembre de 2021
- Reuters, [Libya parliament suspends session without crisis breakthrough](#), Reuters, 28 de desembre de 2021
- Security Council Report, [Libya](#), January Monthly Forecast, gener de 2022
- UNSMIL, [Statement from the Special Adviser to the Secretary-General on Libya](#), 23 de desembre de 2021

TXAD

Avancen positivament els preparatius del diàleg nacional, previst per al febrer del 2022

Els preparatius per a la posada en marxa d'un diàleg nacional, iniciativa sol·licitada per l'oposició política i social així com per nombroses veus de la comunitat internacional, van avançar i el Consell Militar de Transició s'ha anat comproment en els darrers mesos en la posada en marxa, que podria produir-se el febrer de 2022. En preparació per al diàleg nacional, les autoritats van encoratjar els rebels i opositors a tornar al Txad. Diverses figures clau van acordar participar en el procés, i es van produir reunions entre representants de la insurgència txadiana i el Govern txadià a Egipte i França. És probable que les autoritats es reunixin amb els principals grups rebels al gener a la capital de Qatar, Doha, per a un diàleg previ al diàleg nacional previst per a mitjans de febrer a N'Djamena. El president de transició, Mahamat Déby, el 30 de novembre va promulgar lleis d'amnistia que cobreixen més de 300 opositors i rebels. Mahamat Déby va anunciar el 31 de desembre una sèrie de mesures, entre les quals l'inici del diàleg nacional per al 15 de febrer.

- RFI, [Transition au Tchad: deux délégations du Comité technique du dialogue en Égypte et en France](#), 20 d'octubre de 2021
- Africa News, [Chad's military-led government issues amnesty to rebels and dissidents](#), 30 de novembre de 2021
- Eizenga, Daniel, [A Crucial Moment in Chad's Transition](#), African Center for Strategic Studies, 17 de desembre de 2021

Aquesta publicació està subjecta a una llicència de Creative Commons. Es permet la reproducció total o parcial, la distribució i la comunicació pública de l'obra, sempre que no sigui amb finalitats comercials, i sempre que es reconegui l'autoria de l'obra original. No es permet crear obres derivades.

El contingut d'aquesta publicació és responsabilitat exclusiva de l'Escola de Cultura de Pau i no reflecteix l'opinió de l'ACCD ni de la Generalitat de Catalunya.

êc̃p̃ escola de
cultura de pau

UAB
Universitat Autònoma
de Barcelona

Escola de Cultura de Pau
Parc de Recerca, Edifici MRA,
Universitat Autònoma de Barcelona
08193 Bellaterra (Espanya)
+34 93 586 88 42
pr.conflictes.escolapau@uab.cat
escolapau.uab.cat

Amb el suport de:

@escolapau

EscolaPau

escoladeculturadepau